

Inspraak GGD Bureau GMV geurgebiedsvisie Uden, 30-11-2015

De GGD heeft in de klankbordgroep haar standpunten en adviezen gegeven die bij de stukken van de geurgebiedsvisie zijn bijgevoegd. Hieronder volgt de kern van onze inbreng omdat we helaas vanavond niet aanwezig kunnen zijn bij de commissie vergadering.

Gezondheid en Intensieve veehouderij

Omwonenden van veehouderijen kunnen een verhoogde blootstelling aan onder meer geur, fijn stof, endotoxinen en biologische agentia hebben. Een hoge belasting van geur kan verschillende gezondheidseffecten oproepen bij de mens, zoals hinder, verstoring van gedrag/ activiteiten en stress gerelateerde lichamelijke gezondheidsklachten. Van veegerelateerd fijn stof, endotoxinen en biologische agentia is bekend dat deze tot gezondheidseffecten zoals luchtwegklachten en van dier-op-mens overdraagbare infectieziekten, kunnen leiden.

De huidig gehanteerde geurnormen zijn niet gebaseerd op een relatie tussen de geurbelasting en hinder (Gezondheidsraad, 2012).

Algemene uitgangspunten van de GGD

Binnen de bebouwde kom prevaleert de woonfunctie: meer dan 12% geurhinder vindt de GGD-Bureau GMV hier onacceptabel. Op basis van recent wetenschappelijk onderzoek gaat de GGD hier uit van een max. voor- en achtergrondbelasting van 4,7 OU/m³.

Het buitengebied verenigt naast woonfunctie ook agrarische activiteiten: meer dan 20% geurhinder vindt de GGD-Bureau GMV onacceptabel. Op basis van recent wetenschappelijk onderzoek gaat de GGD hier uit van een max. voor- en achtergrondbelasting van 10,3 OU/m³.

Bij ontwikkelingen met dieren zonder (wettelijke) emissiefactor wordt als gezondheidkundige advieswaarde een afstand van minstens 100 meter vanaf de rand van een bedrijf tot de dichtstbijzijnde gevoelige bestemming aangehouden. Afstanden zouden gestaffeld moeten worden bij diersoorten waar geen emissiefactoren voor opgesteld zijn; op basis van bedrijfsgrootte, stalsysteem en stalmanagement.

Het recht op het verspreiden van geur gaat samen met de verantwoordelijkheid om te werken volgens het ALARA-principe: 'as low as reasonably achievable'. Verplicht bedrijven om de geuruitstoot altijd zo ver als redelijkerwijs mogelijk is terug te brengen. Best-Beschikbare-Technieken (BBT) moet onderdeel zijn van de norm.

Advies huidig voorstel:

De waarden zoals in de huidig voorgestelde normenset (3, 2, 8, 10, 10 OU/m³) voor de voorgrond geur vallen binnen de boven genoemde gezondheidkundige advieswaarden, echter:

- Je kunt met de deze normenset, nog steeds een dusdanig hoge achtergrondbelasting van geur verkrijgen, die niet meer gezondheidkundig acceptabel is: > 10,3 OUE/m³.
- Met de 'escape route' (50% regeling), zal er nooit aan voldaan kunnen worden en behoud je een bepaalde mate van overbelasting.

De GGD adviseert daarom een variant te kiezen met zo min mogelijk blootgestelden.

De GGD adviseert om naast een norm voor de voorgrond, er ook een voor de achtergrondbelasting vast te stellen voor zowel vergunningverlening als de 'omgekeerde werking'. Door de hoogte van deze norm voor achtergrondbelasting afhankelijk te maken van het gebiedstype kan de gemeente gebieden aanwijzen waar meer ontwikkeling mogelijk is, en gebieden waar minder ontwikkeling mogelijk is (en daarmee per gebied te bepalen welk beschermingsniveau burgers krijgen).

Daarnaast adviseert de GGD de huidige klachtenprocedure te evalueren en eventueel te verbeteren. Dit omdat het feit dat er nauwelijks klachten zijn niet automatisch wil zeggen dat er geen probleem is vanwege bijv. sociale druk, wantrouwen overheid, moedeloosheid.

De GGD kan meekijken naar hoe het huidige klachten protocol in elkaar zit, of wij dat afdoende achten en waar er verbeterpunten zijn.

Ten slotte willen we aandacht vragen voor een zorgvuldige communicatie met de burgers over dit onderwerp.